

Burgerplatform Minima Ridderkerk (BMR)

In Ridderkerk klinkt elke stem

In Ridderkerk wordt elke stem gehoord

Aan:

Het College van Burgemeester en Wethouders van Ridderkerk
t.a.v. wethouder de heer E. Piena
c.c.: mevr. S. Zock

Ridderkerk, 16 april 2023

Betreft: **Gevraagd advies Beleidsregels schuldhulpverlening gemeente Ridderkerk 2023**

Geacht College,

Wij danken u hartelijk voor het verzoek om als Burgerplatform Minima Ridderkerk, hierna te noemen platform, advies uit te brengen over bovengenoemd onderwerp. Hieronder wordt nader ingegaan op de ontvangen (concept) beleidsregels voor de Schuldhulpverlening (SHV).

Algemeen: beleid en effectiviteit uitvoering

Het is belangrijk en noodzakelijk dat de gemeente Ridderkerk haar beleidsregels SHV actualiseert en laat aansluiten op de actuele (hogere) wetgeving als de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening (Wgs) en de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (Wsnj).

De mogelijkheden van de gemeente tot afwijking van de landelijk vastgestelde normen zijn nogal eens beperkt. Gemeenten kunnen echter wel het verschil te maken met de kwaliteit van de uitvoering, de klantvriendelijkheid en de in te zetten (ambtelijke) capaciteit. Hoewel de voorgelegde beleidsregels veelal gaat over de kaders en vereisten, is de toegankelijkheid, laagdrempeligheid en begeleiding voor de aanvragers en cliënten van de regeling ook zeer belangrijk.

Wij vinden het dan ook positief dat vanaf begin van dit jaar de toetsing en toelating tot de schuldhulpverlening volledig door de gemeente zelf wordt gedaan, wat kan leiden tot een meer directe betrokkenheid, kortere lijnen tussen cliënt en schuldhulpverlening en het verkorten van de doorlooptijd beslistermijn (wettelijk maximaal 8 weken).

Tevens zijn wij verheugd dat de gemeente Ridderkerk inmiddels een samenwerking is aangegaan met de Kredietbank Rotterdam. Wij komen hieronder nog op terug bij het collectief schuld regelen.

De beleidsregels:

Artikel 3 lid 2 Vroegsignalering

Zoals aangegeven in de regeling krijgt de gemeente bij betalingsachterstanden een signaal van het energiebedrijf, zorgverzekering of verhuurder op grond waarvan iemand actief kan worden benaderd voor een aanbod schuldhulpverlening. Het is vaak veel effectiever niet alleen schriftelijk contact te hebben, maar een huisbezoek te doen.

Advies: Wij verzoeken u lid 2 aan te vullen dat er naast mondeling contact ook gebruik gemaakt wordt van huisbezoeken.

Inwoners met een betalingsachterstand van hypotheeklasten van een koopwoning zou ook moeten meelopen in de vroegsignalering. Deze mensen hebben vaak ook schulden, ook na verkoop van het huis. Uit onderzoek blijkt dat van de huishoudens met financiële problemen, bijna 40% een koopwoning bezit. Helaas kan de wettelijke regeling hierin nog niet voorzien, een aantal pilots in diverse gemeenten loopt en uiterlijk 2025 wordt besloten of de regeling voor die categorie wordt uitgebreid.

Artikel 4 Toetsingskader aanbod schuldhulpverlening

Het platform is op zich een (groot) voorstander van maatwerk bij het toetsen of iemand in aanmerking komt voor schuldhulpverlening. Bij maatwerk bestaat echter ook een risico van willekeur. Iemand's gedrag of houding kan uitstralen dat hij of zij geen hulp wil en het zelf wel kan of wel. Dit kan weerstand oproepen bij de schuldhulpverlener. Voor de intake c.q. het bepalen van een aanbod kan naast het in te vullen formulier ook gebruik gemaakt worden van het screeningsinstrument "Mesis". Hiermee kan men o.a. inzicht krijgen in verschillende gedragsaspecten: Motivatie, zelfregie, gedrag en vaardigheden. Organisaties als de Kredietbank Nederland gebruiken dit instrument.

Onze aanbeveling is om een dergelijk instrument te gebruiken, het creëert ook dienstverlening op maat.

Artikel 5 Aanbod schuldhulpverlening

Saneringskrediet: Gebruik maken van een saneringskrediet bij vroegsignalering behoort tot één van de meest effectieve manieren om schulden te beperken en incassokosten zo laag mogelijk te houden. Daardoor krijgen mensen met schulden sneller perspectief en haken ze minder vaak af. Uiteraard moet er sprake zijn van een stabiel inkomen.

We zouden deze optie graag als eerste genoemd willen zien. We hebben begrepen dat een borgstelling aan de kredietbank Nederland gegeven moet worden door de gemeente Ridderkerk.

Advies: maak het collectief schuldregelen middels een saneringskrediet (alsnog) mogelijk voor de aanvrager(s) van schuldhulpverlening.

Nazorg (j) staat ook in het rijtje van genoemde producten.

Het doorlopen van een schuldhulpverleningstraject kan er voor zorgen dat iemand uit de schulden komt. Het is belangrijk dat mensen ook financieel (zelf)redzaam worden. Uit diverse onderzoeken blijkt dat na afronding van een traject toch nog tussen bijna 1 op de 10 cliënten opnieuw betalingsachterstanden of problematische schulden ontstaan.

Om dit (zoveel mogelijk) te voorkomen is goede nazorg geen losstaand element, maar dat goede nazorg bij voorkeur al bij de intake en het opstellen van een plan van aanpak aandacht krijgt met als doel duurzame hulpverlening. Nazorg hoort bij het fundament van de schuldhulp.

Advies: Hoewel nazorg maatwerk is, vraagt dat gelet op het grote belang een duiding in regeling waaruit het belang naar voren komt. Bij (k) ondernemers is ook een bepaalde ondersteuning benoemd.

Artikel 7 wacht- en doorlooptijden

Lid 1. Op dit moment is de schuldhulpverlener veel tijd kwijt aan het inventariseren van de schulden en de afstemming met de schuldeisers. Er is een schuldenknooppunt in ontwikkeling via de VNG en de NVVK waarbij schuldhulpverleners en schuldeisers op een uniforme manier digitale berichten met elkaar kunnen gaan uitwisselen. *Vraag: maakt de gemeente hiervan al (volledig) gebruik?*

Lid 2. Indien er sprake is van een bedreigende situatie vindt binnen 3 werkdagen een gesprek plaats. *Vraag: Betekent dat er ook een mogelijkheid is voor contact in noodsituaties indien dit op vrijdagmiddag/weekend plaatsvindt?*

Lid 3. De wettelijke beslistermijn op een aanvraag voor schuldhulpverlening is 8 weken.

Vraag: Hoe is op dit moment de afwikkelingstermijn van ingediende aanvragen?

Artikel 9 Weigering

Graag zien wij vermeld dat er een mogelijkheid is om een onafhankelijke cliëntondersteuner in te schakelen in geval van toelating, weigering of beëindiging. De gemeente Ridderkerk heeft hiervoor een samenwerking met MEE Rotterdam Rijnmond. (Voor zover wij weten wordt hier weinig gebruik van gemaakt met name door onbekendheid.)

Advies: Graag zouden we zien dat een onafhankelijke cliëntondersteuner benoemd wordt.

Artikel 12 Klachtenprocedure

Lid 2. Klachten worden afgehandeld door de gemeente in samenspraak met de uitvoerder. Het lijkt ons gewenst dat ook de client bij dit gesprek betrokken is of wordt. *Advies: Wij verzoeken u in de regeling op te nemen: "Klachten worden afgehandeld door de gemeente in samenspraak met de uitvoerder en hulpvrager".*

Overig

Sociaal invorderen /pauzeknop

In de beleidsregels wordt niet gesproken over sociaal invorderen, de zogenaamde pauzeknop.

Ervaringen wijzen uit dat de 'pauzeknop' in bepaalde gevallen effectiever kan zijn dan de gebruikelijke manier van invorderen. Het platform wil de gemeente vragen om deze mogelijkheid op te nemen in de regeling, zodat dit meegenomen kan worden in het maatwerk.

Voor vragen of opmerkingen gaan we graag mondeling in gesprek.

In afwachting van uw reactie,

Namens het Burgerplatform Minima Ridderkerk,

Ger Scholtens, voorzitter